

Het Nieuwe Werken

NIEUW WERKEN VOOR STRATENMAKERS

Doorgaans denkt men bij het Nieuwe Werken aan computergebonden werknemers. Maar TNO onderzocht ook voor stratenmakers of er een nieuwe vorm van werken mogelijk is. Senior adviseur logistiek drs. Bart Lammers: 'We hebben onderzocht onder welke voorwaarden bedrijven het belastende handmatig bestraten willen vervangen door machinaal straten. Nu gebeurt bestraten nog heel vaak met de hand. Dat kost tussen de elf en dertig miljoen euro per jaar aan verzuim, arbeidsongeschiktheid en medische zorg. Niet in geld uit te drukken kosten, zoals een verlaagd rendement op opleidingen, de afsluitingsduur van wegen en invloed op werkgelegenheid, zijn nog niet meegenomen in deze cijfers. Uit vijf scenario's kwam de inzet van bestratingsrobots als beste naar voren. Maar tussen droom en daad staan praktische bezwaren. Of de bestratingsrobot gemeengoed wordt, hangt onder andere af van de beschikbare technologie, van wet- en regelgeving en van de bereidheid om samen te werken in de keten.'

Info: bart.lammers@tno.nl

constateert Vetjens. En Vink stelt dat al 68 procent van de bedrijven het op de een of andere manier heeft ingevoerd. 'Zes procent van de beroepsbevolking heeft al geen eigen werkplek meer', zegt hij. Nederland is er ook bij uitstek geschikt voor, stelt Vetjens: 'We hebben veel kenniswerkers en zijn vrij vooruitstrevend in het toepassen van ICT-oplossingen. Bovendien maken files het kantoor op bepaalde tijdstippen vrijwel onbereikbaar.' Vaas voegt daaraan toe dat in Nederland veel mensen gewend zijn om zelfstandig te werken en dat dit past bij een managementstijl die niet erg hiërarchisch is. 'In dit geval komen een cultuur, een behoefte én de noodzakelijke ontwikkelingen op technologisch vlak samen', stelt ze vast. 'Ik denk daarom dat deze ontwikkeling sterk zal doorzetten.' Daarvan zijn eigenlijk alle betrokken TNO'ers overtuigd. Maar ze wijzen er tegelijkertijd op dat het Nieuwe Werken tot dusver eigenlijk nogal amateuristisch wordt aangepakt. Er is nog vrijwel geen onderzoek gedaan naar de vraag of de potentiële voordelen ook gerealiseerd worden en wat de eventuele schaduwzijden ervan zijn. Misschien past het Nieuwe Werken wel helemaal niet bij een organisatie, of bij de werknemer. Het

vraagt namelijk ook heel veel van bedrijven, managers en werknemers. Vetjens: 'Een bedrijf moet erop vertrouwen dat de werknemer zijn faciliteiten ten bate van de organisatie aanwendt. Managers moeten veel meer gaan sturen op resultaat in plaats van aanwezigheid. Maar hoe meet je arbeidsproductiviteit eigenlijk? Bij TNO zijn we daar heel bedreven in, maar het is in het bedrijfsleven beslist nog geen dagelijkse praktijk. Ook is het de vraag of managers het wel leuk vinden om leiding te geven aan medewerkers op afstand. Wij pleiten daarom voor pilots en voor metingen voor- en achteraf.' Vaas vult aan: 'Een risico is bijvoorbeeld ook dat er synergie verloren gaat doordat de mensen zich teveel op hun eigen bijdrage aan het bedrijf focussen. Ze doen geen wederzijdse inspiratie meer op. Ook kan de betrokkenheid bij het bedrijf en de collectieve ambitie afnemen. Nieuwe medewerkers groeien niet meer in de cultuur van een bedrijf. De kwaliteit van teamwork neemt af als mensen niet een zeker percentage van hun tijd fysiek op dezelfde plek aanwezig zijn. Hoeveel procent van de tijd dat is, weten we eigenlijk niet. Maar het is zeker dat er grenzen aan de flexibiliteit zijn. Er moet een gezonde balans

blijven.' Ze wijst er ook op dat de afwezigheid van de één een wissel kan trekken op een ander: 'Iemand die thuis in alle rust een prachtig rapport schrijft, kan dat alleen doen als een secretaresse of collega alle telefoontjes aanneemt. Zo gaat de arbeidsproductiviteit van de één ten koste van die van een ander.'

AFSTAND NEMEN

Het Nieuwe Werken is ook niet per definitie voor alle werknemers een goede ontwikkeling. Ries Simons kijkt als arts naar de ontwikkeling en stelt vast dat we steeds meer naar een 24/7-economie gaan, met een hoog competitief gehalte en een sterke nadruk op efficiëntie. 'Er moet steeds meer in een dag gepropt worden. Daarmee doen we onszelf tekort. Een dag die voor acht uur bestaat uit werken, voor acht uur uit slaap en voor acht uur uit totaal andere activiteiten, is goed voor de gezondheid. We hebben al vastgesteld dat slaap belangrijk is voor het immuunsysteem en de kans op hart- en vaatziekten en kanker zou kunnen verminderen. Ook is vastgesteld dat een gebrek aan rust de hormoonbalans verstoort, wat uiteindelijk leidt tot overgewicht. Ik ben bang dat de flexibilisering